

VÝZNAMNÉ ŽIVOTNÍ JUBILEUM

Prof. MUDr. PAVLA NAVRÁTILA, CSc.

29. 8. 1997 se dožil 75 let bývalý přednosta urologické kliniky FN a LF UK v Hradci Králové, prof. MUDr. Pavel Navrátil, CSc.

Jeho osobnost je spojena nejen s dalším rozvojem urologické kliniky v Hradci Králové, jejímž přednostou se stal v roce 1984 po odchodu prof. MUDr. J. Švába, CSc., prvního přednosty kliniky, do penze, ale i s rozkvětem a budováním československé urologie.

Rád bych si dovolil jen malé ohlédnutí za jeho čínorodým životem. Narodil se v Řestokách u Chrudimi, kde prožil své dětství. Středoškolské studium, které začal v Bratislavě, dokončil maturitou v roce 1941 na gymnáziu v Hradci Králové. Své rozhodnutí věnovat se medicíně mohl však realizovat až po válce. Po zavření vysokých škol začal pracovat s tímto záměrem na patologii v Pardubicích a později jako zřízenec na chirurgickém oddělení v Chrudimi. Toto prostředí ho v rozhodnutí stát se lékařem jen utvrdilo. Medicínu vystudoval na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde byl promován v roce 1950. Po promoci začal jako sekundární lékař na gynekologicko-porodnickém oddělení v Pardubicích. V roce 1951 byl povolán do armády a po zřízení Vojenské lékařské akademie v Hradci Králové byl v roce 1951 převelen na chirurgickou kliniku, kde se mu dostalo pod vedením akademika Bedrny a spolupracovníků výtečné chirurgické školy. V době korejské války do dubna 1954 pracoval jako chirurg v československé polní nemocnici v Koreji. Po návratu nastoupil jako sekundární lékař chirurgické kliniky, kde se jeho učitelem a nejlepším spolupracovníkem stal tehdy ještě docent MUDr. Šváb, CSc. Od roku 1960 do roku 1961 pracoval v rámci další edukace v UVN v Praze. Po zřízení urologické kliniky v Hradci Králové v roce 1962 se vrátil a byl jmenován odborným asistentem a zástupcem přednosty. V roce 1968 obhájil kandidátskou disertační práci "Chirurgická léčba močového ústrojí při ledvinné nedostatečnosti", v roce 1969 byl po předložení habilitační práce "Taktika chirurgické léčby Grawitzova nádoru ledvin" habilitován a v roce 1973 jmenován profesorem urologie.

Pod vedením prof. Švába se rychle vypracoval nejen ve skvělého operátora, oplývajícího neobyčejnou manuální zručností, ale i ve vynikajícího urologa. Spolu s prof. Švábem, kterému nebyl jen spolupracovníkem, ale se kterým ho pojilo i osobní přátelství, se podílel na rozvoji Československé urologické společnosti a československé urologie. Věnoval se především problematice karcinomu ledviny, metastatickému poškození lymfatického aparátu retroperitonea, zejména technice operace nádorové trombózy dolní duté žíly a lymfadenektomie, a současně i programu transplantace ledvin. Za rozvoj transplantačního programu byl v roce 1980 spolu s Málkem, Kočandřlem, Zvarou a Erbenem odměněn státní cenou.

Nebylo by úplné, kdybych se nezmínil, že mimo práci na klinice se věnoval s velikým úsilím i vedení Lékařské fakulty UK v Hradci Králové, jejímž děkanem se stal v roce 1970. Po léta jeho úřadu až do roku 1985 patřila hradecká lékařská škola v Československu jako vždycky ke špičkovým. Pracovní elán ho neopustil ani po odchodu do penze v roce 1990. Kromě medicíny se věnuje i svým koníčkům – chalupaření, truhlářině a zahrádce.

Vážený pane profesore, přeji Vám svým jménem i jménem svých spolupracovníků a celé české urologické společnosti pevné zdraví, osobní pohodu a spokojenost do dalších let.

Doc. MUDr. Petr Morávek, CSc.
přednosta urologické kliniky
FN v Hradci Králové